

IZVEŠTAJ O NAPRETKU, 2014.

mts
Tvoj svet

Telekom Srbija

UVODNA REČ GENERALNOG DIREKTORA

Svesni okruženja u kome poslujemo i vođeni ambicijom oličenoj u našoj misiji i viziji, u toku 2014. godine predano smo nastojali da ostvarimo poslovne ciljeve u uslovima sve oštrije konkurencije na tržištu. Rezultati koje smo postigli opravdavaju umereno zadovoljstvo i ohrabruju nas da u narednom periodu postavimo još ambicioznije ciljeve u pogledu unapređenja iskustava naših korisnika i zadovoljstva zaposlenih i akcionara.

2014. godina je za nas bila i godina izazova u ispunjavanju važnih poslovnih zadataka - doneli smo novi strateški poslovni plan za predstojeći trogodišnji period, kojim smo definisali strateške ciljeve i poslovnu strategiju u svim oblastima poslovanja kako bismo dodatno ojačali tržišnu poziciju, unapredili organizacionu efektivnost i efikasnost i poboljšali poslovne performanse. Održali smo kontinuitet rasta neto dobiti, u mobilnoj telefoniji ostvarili blagi rast broja korisnika, a u fiksnoj uveli znatno bogatiju ponudu paketa integrisanih usluga prilagođenu različitim potrebama korisnika. Održali smo nivo ulaganja u 2014. godini radi poboljšanja kvaliteta mreže i postojećih usluga i stvaranja uslova za uvođenje novih usluga. Obezbedili smo tehnološke uslove za uvođenje četvrte generacije mobilne telefonije. U toku 2014. godine ostvarili smo značajne promene u pogledu širenja na druga tržišta i ulaska u nove oblasti poslovanja. Ambiciozni ciljevi koje smo postavili zahtevaju posvećeno angažovanje svih zaposlenih, ali će naročito menadžmentu predstavljati izazove u pogledu optimalnog iskorišćenja raspoloživih resursa i poboljšanja operativnih performansi u svim segmentima poslovanja.

Kao i svih prethodnih godina, i u narednom periodu nastavićemo da delujemo kao društveno odgovorna kompanija na svim tržištima na kojima poslujemo, ostvarujući proaktivnu saradnju i podršku društvenoj zajednici. Kada je društveno odgovorno poslovanje deo i glavne korporativne strategije, kada je cilj boljitak za celo društvo i pozitivne promene na svim nivoima, kako za naše zaposlene tako i za ostale građane, onda su smernice delovanja vrlo jasne: odgovoran pristup poslovanju, dobrobit naših zaposlenih i dugoročni projekti čiji je cilj angažovanje zajednice i dobrobit celokupnog društva.

U tom duhu nastavljamo da sledimo principe Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija kao i prethodnih godina, a kroz ovaj izveštaj predstavimo naše aktivnosti i pokazati u kojoj meri je za nas važna posvećenost zaposlenima, korisnicima usluga, akcionarima i zajednici u celini, uz istovremeno nastojanje da unapredimo kvalitet i izbor usluga koje pružamo i da ih učinimo dostupnim svim našim korisnicima.

Predrag Culibrk

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke, positioned to the right of the printed name.

O TELEKOMU SRBIJA

Telekom Srbija kao vodeća telekomunikaciona kompanija u regionu nudi svojim korisnicima široki spektar usluga iz oblasti mobilne i fiksne telefonije, interneta, multimedijalnih servisa i prenosa podataka. Kompanija teži da uvođenjem novih usluga, a u skladu sa neprestanim napretkom tehnologije u ovoj oblasti, odgovori na mnogobrojne zahteve svojih korisnika i da održi konkurentnost na tržištu.

Telekom Srbija uživa jedinstvenu poziciju na srpskom tržištu telekomunikacija i multimedija, kao operator koji svojim korisnicima omogućuje jedinstveno i integrisano korisničko iskustvo zasnovano na isporuci najšireg spektra konvergentnih usluga. Telekom Srbija teži očuvanju leaderske pozicije ostvarujući to kroz inovativni razvoj proizvoda i usluga, unapređujući zadovoljstvo korisnika i poslovnih partnera i beležeći rast poslovnih prihoda.

Strateško opredeljenje Telekoma Srbija osim očuvanja leaderske pozicije na pojedinim segmentima tržišta, je unapređenje tržišne pozicije i obezbeđenje održivog rasta tržišnog učešća. Navedeni ciljevi ostvaruju se putem stalnog unapređenja korisničkog iskustva kroz uvođenje novih usluga i aplikativnih rešenja, modernizaciju mreže i jačanje brenda poštujući principe društveno odgovornog poslovanja.

Telekom Srbija sledi principe Globalnog dogovora UN pristupivši ovoj organizaciji avgusta 2010. godine, a predstavnici Društva učestvuju u radu odgovarajućih radnih grupa.

Misija

Naša tradicija, kvalitetne usluge dostupne svim korisnicima, primena naprednih tehnologija, osnova su za jedinstveno iskustvo naših korisnika, povećanje dobrobiti društva i ostvarenje ciljeva akcionara.

Vizija

Kontinuiranim obogaćivanjem korisničkog iskustva, nudeći izvanredne usluge zasnovane na savremenim tehnologijama, nastojaćemo da budemo prvi izbor korisnika na svim tržištima na kojima nastupamo.

PRINCIPI GLOBALNOG DOGOVORA

I Ljudska prava:

- Princip 1: Kompanije bi trebalo da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagantovanih ljudskih prava
Princip 2: Kompanije ne smeju da budu saučesnici u kršenju ljudskih prava

II Standardi rada:

- Princip 3: Kompanije bi trebalo da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore
Princip 4: Eliminiraju prinudni rad
Princip 5: Zabranju dečiji rad
Princip 6: Zabranju diskriminaciju u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem

III Zaštita životne sredine:

- Princip 7:   Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom
- Princip 8:   Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu
- Princip 9:   Kompanije bi trebalo da ohrabre razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu

IV Anti-korupcija:

- Princip 10:   Kompanije bi trebalo da učestvuju u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.

I Ljudska prava

U svom poslovanju Telekom Srbija poštuje principe etičke odgovornosti, sledeći očekivanja društvenog morala, etičkih normi i svoju delatnost usklađuje sa opšte prihvaćenim postavkama koje se odnose na poštovanje ljudskih prava.

Telekom Srbija neguje fer i transparentne odnose sa svojim korisnicima, partnerima i javnošću uopšte. Kompanija je 2003. godine usvojila Etički kodeks i opredelila se za poštovanje principa koji su u njemu postavljeni, verujući da je etičko poslovno ponašanje jedan od važnih uslova za uspeh.

Etički kodeks objavljen je na kompanijskoj internet stranici:

<http://www.telekom.yu/Contents/ContentDefault.aspx?temp=0&sid=1270&id=1271>

Svojim učešćem u Globalnom dogovoru, Telekom Srbija potvrđuje vrednosti i politike koje promovišu Ujedinjene nacije, a koje se odnose na zaštitu ljudskih prava.

Telekom Srbija primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Društva koji je usvojen na 1. sednici Nadzornog odbora kompanije održanoj dana 26.6.2012. godine i objavljen na internet stranici www.telekom.rs.

Telekom Srbija ulaže maksimalne napore za stalno unapređenje korporativnog sistema koji će garantovati postupanje svih organa kompanije, njihovih članova, zaposlenih i kompanije u celini, u skladu sa pravilima Kodeksa, posebno u domenima koji regulišu:

- Postojanje ličnog interesa i dužnosti izbegavanja sukoba interesa
- Saradnju organa kompanije
- Suzbijanje i sprečavanje korupcije i podmićivanja
- Angažovanje spoljnih konsultanata
- Poslovnu etiku

Kompanija nastoji da razvije praksu korporativnog upravljanja koja je zasnovana na savremenim i opšteprihvaćenim principima korporativnog upravljanja, iskustvima i najboljoj praksi u ovoj oblasti, a uz poštovanje zahteva predviđenih važećim propisima, kao i uvažavanja globalnih tržišnih uslova i kretanja na domaćem telekomunikacionom tržištu i definisanih razvojnih ciljeva kompanije.

U implementaciji sistema korporativnog upravljanja, nije bilo odstupanja od pravila predviđenih Kodeksom korporativnog upravljanja.

II Standardi rada

Polazeći od činjenice da su zaposleni strateški resurs i da predstavljaju pokretačku snagu svake kompanije, Telekom Srbija nastoji da obezbedi podsticajne uslove za rad i razvoj zaposlenih.

Upravljanje i razvoj ljudskih resursa su u samom vrhu ciljeva i zadataka Telekoma Srbija. Briga o zaposlenima podrazumeva brigu o ukupnom zadovoljstvu zaposlenih, jačanju njihove motivacije i osećaja pripadnosti kompaniji. Telekom Srbija uvek nastoji da za svoje zaposlene obezbedi bolju budućnost, adekvatne uslove rada, ravnopravni tretman, zaštitu na radu, zdravstvenu zaštitu i mogućnost daljeg usavršavanja i obrazovanja.

Prava i obaveze zaposlenih u Telekomu Srbija definisani su kolektivnim ugovorom.

U skladu sa odredbama koje propisuje konvencija ILO, Telekom Srbija podržava nediskriminaciju i poštuje ravnopravnost polova po pitanju zapošljavanja i visine zarade, po pitanju bezbednosti na radu i kada je reč o zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Kodeks korporativnog upravljanja u članu 13. postavlja sledeće okvire koje Telekom Srbija sledi kada je reč o ravnopravnosti i odsustvu diskriminacije prema zaposlenima:

„Društvo obezbeđuje svim svojim zaposlenima ravnopravan tretman u skladu sa pozitivnopravnim propisima i opštim aktima Društva. Prilikom zapošljavanja, Društvo će definisati isključivo stvarno potrebne uslove za obavljanje traženih poslova kao što su znanje, iskustvo, sposobnosti, stručna sprema i sl., bez postavljanja

zakonom zabranjenih ili drugih diskriminatornih uslova koji se odnose na poreklo, rasu, boju kože, starosnu dob, rađanje, nacionalnu opredeljenost, bračno stanje ili koje drugo svojstvo koje nije u vezi sa obavljanjem traženih poslova. Društvo će sprečavati i suzbijati svaki oblik diskriminacije zaposlenih i u tom cilju će preko svojih organa sarađivati sa ovlašćenim predstavnicima reprezentativnih sindikata zaposlenih.

Društvo će od zaposlenih pribaviti isključivo lične podatke potrebne za vođenje zakonom propisanih službenih evidencija i za utvrđivanje i ocenu njihovih radnih sposobnosti i znanja, a koje neće saopštavati trećim licima, izuzev u slučajevima predviđenim pozitivnopravnim propisima.“

Ukidanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja i izbora zanimanja

Sve potencijalne zaposlene i one koji su već deo naše kompanije tretiramo sa podjednakim poštovanjem i na transparentan način, pružajući im jednake šanse za edukaciju i napredovanje, prateći i usmeravajući ih na putu njihovog razvoja unutar kompanije. U skladu sa usvojenim Etičkim kodeksom, naša obaveza je da štitimo svoje zaposlene, poboljšavamo njihovu kvalifikacionu strukturu i vrednujemo ih na osnovu ostvarenih rezultata, ne uzimajući pritom u obzir druge specifičnosti svakog pojedinca.

Ukidanje svih oblika prinudnog i prisilnog rada

Telekom Srbija se obavezao da će u svom poslovanju, pored zakonskih obaveza, poštovati i druge smernice kao što su transparentnost, korektnost i poštenje, kao i one koje osuđuju svaki oblik prisilnog i prinudnog rada, a istu praksu očekuje i od svojih saradnika.

Zabrana svih oblika dečijeg rada

U potpunosti podržavamo zabranu svih oblika dečijeg rada, ne zapošljavamo lica mlađa od 18 godina života i ne sarađujemo sa privrednim subjektima koji zapošljavaju radnike mlađe od 18 godina. O tome svedoče i zvanični podaci u vezi sa starosnom strukturom zaposlenih u Telekomu Srbija: primetno je najveće učešće zaposlenih starosti između 40 i 49 godina (41,7%), zatim starosti od 50 do 59 godina starosti (30,6%), od 30 do 39 godina (21,6%), učešće zaposlenih sa 60 i više godina (4,4%), najmanje je učešće zaposlenih od 20 do 29 godina starosti (1,6%), a nema zaposlenih od 18 do 20 godina.

Sloboda udruživanja i primena prava na kolektivno pregovaranje

U okviru Telekoma Srbija deluje 9 sindikata od kojih su 3 reprezentativna.

Zapošljavanje

U cilju obezbeđenja stručnog, obučenog i visoko motivisanog kadra, tokom 2014. godine u Telekomu Srbija je angažovano 50 eksternih kandidata i realizovano je interno raspoređivanje 27 zaposlenih, uz prethodno obavljene selekcije.

Eksterne edukacije u zemlji i inostranstvu

U toku 2014. godine, na eksterne edukacije u zemlji i inostranstvu upućeno je ukupno 2.162 polaznika, koji su na edukacijama proveli ukupno 7.108 dana, što iznosi približno 3,29 dana po korisniku.

Interne edukacije

U organizaciji Trening centra Direkcije za ljudske resurse, tokom 2014. godine, kroz programe interne edukacije prošlo je ukupno 969 polaznika.

Školovanje

Sa zaposlenima koji se upućuju na dodatno školovanje zaključuju se ugovori kojim se regulišu međusobna prava i obaveze tokom trajanja studija i u periodu ugovornog obavezivanja, tako da broj aktivnih ugovora o školovanju na dan 31.12.2014. godine iznosi 44.

Stručne prakse

Tokom 2014. godine stručnu praksu u kompaniji obavilo je 95 studenata i 426 učenika srednjih škola. Na osnovu potpisanog Sporazuma o saradnji sa Ministarstvom omladine i sporta, Telekom Srbija je omogućio realizaciju projekta letnje prakse za 5 stipendista Fonda za mlade talente i organizovao Radionicu za stipendiste Fonda za mlade talente. U cilju realizacije stručne prakse na regijama potpisan je Ugovor o saradnji sa Univerzitetom u Kragujevcu.

Sprovođenje politike materijalne i socijalne zaštite zaposlenih

Program kolektivnog osiguranja

Svi zaposleni u Telekomu Srbija su osigurani od posledica nesrećnog slučaja (nezgoda), težih bolesti i hirurških intervencija na radu i van rada (24 časa), uz dodatno osiguranje zaposlenih, koji su raspoređeni na radna mesta sa povećanim rizikom. Program se sprovodi na osnovu ugovora/polisa osiguranja koje je kompanija za 2014. godinu zaključila sa osiguravajućim društvima DDOR „Novi Sad“ a.d.o. od posledica nesrećnog slučaja (nezgoda) i „Delta generali osiguranje“ a.d.o. za slučaj težih bolesti i hirurških intervencija. U toku 2014. godine podnete su ukupno 302 prijave, od čega je od strane osiguravajućih društava pozitivno rešeno i izvršena isplata osiguranih suma za 186 prijava zaposlenih i članova uže porodice zaposlenih, dok je negativno rešeno 116 prijava.

Program dobrovoljnog penzijskog osiguranja

Svim zaposlenima u Telekomu Srbija su obezbeđene redovne mesečne uplate na ime penzijskog doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje. Program je sproveden na osnovu ugovora o penzijskim planovima koje je kompanija počev od 2007. godine, zaključila sa akcionarskim društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima „Generali“ a.d. i „Dunav“ a.d.

Program dodele solidarne pomoći i drugih vrsta pomoći

U skladu sa internim aktima kompanije, kojima je regulisana oblast dodele solidarne i drugih vrsta pomoći, Telekom Srbija je po svim osnovima za odobravanje prava u 2014. godini izvršio isplatu ukupno 514 solidarnih pomoći zaposlenima i članovima uže porodice zaposlenih.

Program pomoći u rešavanju stambenih potreba zaposlenih

U skladu sa internim aktima Telekom Srbija, kojima je regulisana oblast dodele stambenih zajmova zaposlenima u kompaniji, zaključeno je oko 39 ugovora o stambenim zajmovima.

Specijalistički pregledi, zdravstvena rehabilitacija i rekreacija

U cilju prevencije i poboljšanja zdravstvenog stanja zaposlenih, u 2014. godini Telekom Srbija je organizovao specijalističke lekarske preglede za 1.817 zaposlenih, kao i zdravstvenu rehabilitaciju za 419 zaposlenih i rekreaciju za ukupno 111 zaposlenih.

Sprovođenje politike harmonizacije odnosa sa zaposlenima

Svim zaposlenima u Telekomu Srbija su na raspolaganju stručni timovi pravnika, psihologa i socijalnih radnika u vidu radno-pravnog i psihološkog savetovališta. U toku 2014. godine na internom sajtu objavljeni su tekstovi – kratke stručne teme i aktuelnosti iz domena radnog prava i kontinuirano su se zaposlenima dostavljali odgovori na zahteve i pitanja putem e-mail-a, a obaveštavani su i telefonskim putem u okviru „Radno-pravnog savetovališta“. U okviru psihološkog savetovališta, u toku 2014. godine realizovano je 37 zahteva zaposlenih, dok su na internom portalu, u okviru rubrike „Psihološko savetovalište“, objavljena 24 teksta.

Sprovođenje politike internog informisanja zaposlenih

Sprovođenje politike internog informisanja zaposlenih predstavlja program stalnog, tačnog i blagovremenog informisanja zaposlenih putem intraneta i kompanijskog Newsletter-a. Intranet podrazumeva redovno i kontinuirano pripremanje, obrađivanje i objavljivanje informacija na internom sajtu „Moj Portal“. Informacije koje se plasiraju razvrstane su po kategorijama: ad hoc informacije - koje se tiču važnih obaveštenja iz oblasti ljudskih resursa (prava zaposlenih); obaveštenja o aktuelnim dešavanjima u kompaniji - koja se objavljuju svakodnevno i informacija koje se objavljuju dva puta mesečno (Aktuelne manifestacije iz oblasti kulture i sporta, telekomunikacija u zemlji i inostranstvu; rubrike Posetite Srbiju, Svet, Znameniti Srbi, Misli velikih ljudi, Iz ugla lektora, Psihološko savetovalište, Radno-pravno savetovalište, Funny press clipping, Testovi iz nemačkog i engleskog jezika, Anketa i Nove tehnologije). U 2014. godini registrovano je ukupno 2.155.069 poseta sajtu, izvršeno prosleđivanje kompanijskog Newsletter-a (ukupno 12 brojeva), sa najnovijim vestima iz povezanih pravnih lica, prezentacijom novih usluga i aktuelnih dešavanja u oblasti kulture i telekomunikacija i objavljeno je 10 službenih listova.

Poklon za 8. mart

Povodom 8. marta, Dana žena, u 2014. godini, u skladu sa internim aktima, kompanija je odobrila pravo na jednokratnu isplatu sredstava – poklona za žene, zaposlene/angažovane van radnog odnosa.

Poklon za decu zaposlenih povodom Nove 2015. godine

Telekom Srbija je u 2014. godini odobrio pravo na jednokratnu isplatu sredstava – poklona zaposlenima/licima angažovanim van radnog odnosa, za kupovinu novogodišnjih paketića za decu, uzrasta do 10 godina, povodom Nove 2015. godine.

III Zaštita životne sredine

Strategija društveno odgovornog poslovanja je relevantan deo korporativne strategije Telekoma Srbija, u cilju uspostavljanja ravnoteže između ostvarivanja ekonomskih interesa, društvenog razvoja, zaštite životne sredine i očuvanja prirodnih resursa. Smatramo da je zadatak svih, a posebno velikih korporacija, ne samo da daju svoj doprinos društvu, već i da odgovorno, savesno i pametno koriste resurse, ulažu u održivi razvoj i na taj način vrate svoj dug društvu i zajednici. U skladu sa tim, Telekom Srbija, kao aktivni i odgovorni član društva, poštuje zakon i etičke principe opšte prihvaćene u vođenju poslovanja i odbacuje i osuđuje sredstva nelegalnog i nepriličnog ponašanja da bi se postigli poslovni ciljevi, koje ostvaruje isključivo kvalitetom svojih proizvoda i usluga. Telekom Srbija obezbeđuje da tržište, dobavljači i javnost budu informisani o delovanju kompanije, poštujući fer konkurenciju, jer veruje da je to u njenom sopstvenom interesu i u interesu korisnika i vlasnika kapitala.

Kompanija preduzima mere za zaštitu životne sredine usvajajući ekološki orijentisane tehnologije i metode sa ciljem da se smanji negativan uticaj na životnu okolinu. Tokom obavljanja delatnosti vodi računa o aspektima zaštite životne sredine, kao što su racionalna potrošnja energije, prevencija nastajanja otpadnog materijala, pravilno odlaganje otpadnog materijala i njegova reciklaža. Investiranjem i ugradnjom najsavremenije telekomunikacione tehnologije Telekom Srbija doprinosi primeni čistih tehnologija i tehnologija koje troše manje električne energije u odnosu na uređaje koji su korišćeni proteklih decenija. Kompanija ulaže u projektovan urbani i ruralni razvoj, učestvuje u izgradnji zdravstvenih odeljenja, uslužnih kapaciteta i drugih vidova infrastrukture i radi na održivom razvoju kako bi se poboljšao kvalitet života građana.

Telekom Srbija generiše razne vrste otpada koji se uredno uklanja prema zakonskim propisima. Kompanija ima zaključene ugovore za otkup opasnog i neopasnog otpada sa preduzećima ovlašćenim za takvu vrstu delatnosti. Tokom 2014. godine predato je 240 t otpada, od toga 80 t opasnog i 160 t neopasnog otpada. Radioaktivni otpad redovno se predaje JP Nuklearni objekti Srbije koji jedino ima odobrenje za preuzimanje ove vrste otpada. U 2014. godini predato je na trajno skladištenje 246 radioaktivnih jonizacionih detektora dima.

Buka koja se emituje u životnu sredinu uglavnom potiče od spoljnih jedinica klima uređaja. U toku 2014. godine nije bilo prekoračenja dozvoljenog nivoa buke.

Emisija zagađujućih materija u vazduh (dimni gasovi kao produkti sagorevanja u kotlarnicama) redovno se meri i nema prekoračenja dozvoljenih vrednosti.

Elektromagnetno zračenje koje se emituje u životnu sredinu uglavnom potiče od radiobaznih stanica mobilne telefonije. Pre instaliranja bazne stanice, radi se Studija procene uticaja na životnu sredinu u kojoj su navedeni svi tehnički podaci i mere zaštite za određenu baznu stanicu. Po odobrenju Studije o proceni uticaja na životnu sredinu, bazna stanica se pušta u rad. Prema Zakonu o zaštiti od nejonizujućeg zračenja, merenja nivoa elektromagnetnog zračenja radio baznih stanica vrše se svake dve godine. Do sada nije bilo prekoračenja dozvoljenog nivoa zračenja. U toku 2014. godine izvršeno je merenje nivoa nejonizujućeg zračenja na 750 baznih stanica, od toga je 23 bazne stanice proglašeno za izvore zračenja od posebnog interesa (u zavisnosti od lokacije na kojoj se nalaze) i za njih je propisano merenje na svake 2 godine.

U okviru kompanije distribuirano je 200 kutija za odlaganje otpadnog kancelarijskog papira i u toku je akcija postavljanja kutija u zgradama u kojima se nalazi kancelarijski prostor. Na taj način će se prikupljati otpadni papir koji više neće „završavati“ u komunalnom otpadu.

IV Suzbijanje i sprečavanje korupcije i podmićivanja

Kompanija Telekom Srbija zabranjuje korupciju i podmićivanje u svom poslovanju i obavezuje se da će preko svojih Organa, rukovodilaca, ali i postupanjem svih zaposlenih, u skladu sa ovlašćenjima, preduzimati mere za sprečavanje korupcije i podmićivanja.

Telekom Srbija će angažovane konsultante, posrednike i druge davaoce intelektualnih usluga upoznati sa ovim pravilima o sprečavanju i suzbijanju korupcije i neće im nalogati postupanje protivno ovim principima.

Telekom Srbija pod merama za suzbijanje i sprečavanje korupcije podrazumeva objavljivanje ovih principa, obuku i informisanje zaposlenih i konsultanata, posrednika i drugih davaoca intelektualnih usluga o ovim principima i najboljoj praksi, obelodanjivanje informacija, pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka za utvrđivanje odgovornosti za korupciju i za povraćaj sredstava i naknadu štete, razrešenje ili opoziv članova Organa, kao i utvrđivanje odgovornosti za povredu radne obaveze od strane zaposlenih.

Telekom Srbija će prilikom plaćanja sponzorstava, kao i neprofitnih plaćanja i davanja kao što su donatorstva i humanitarna pomoć, obezbediti da tako odobrena sredstva ne budu iskorišćena za korupciju i podmićivanje.

Telekom Srbija ne sme vršiti ili primiti plaćanja koja nisu evidentirana u računovodstvenoj evidenciji, niti otvarati ili koristiti tajne račune.

***

POSEBAN DODATAK IZVEŠTAJ O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI TELEKOMA SRBIJA

Naš zajednički cilj – promena nabolje!

Od svog nastanka Telekom Srbija nastoji da bude odgovoran partner zajednice u kojoj posluje. Kao pouzdan korporativni akter, Telekom Srbija nastoji i da sa svojim partnerima posluje strogo se držeći principa transparentnosti i poštovanja osnovnih etičkih načela, u cilju obostranog uspeha. Saradnja sa poslovnim partnerima dalje širi mrežu korisnika i pored sticanja profita, uz nastojanje kompanije da sa njima podeli korporativne vrednosti koje su duboko ukorenjene u njegovo poslovanje. Pre svih, to su posvećenost cilju, inovativnost i entuzijazam u traženju rešenja.

Prisustvo na regionalnim tržištima na polju telekomunikacija pomaže u osnaživanju veza sa svim interesnim stranama u društvu. Kao kompanija koja ima Funkcionalnu strategiju društveno odgovornog poslovanja, Kodeks korporativnog upravljanja i Etički kodeks, pored zakonom propisanog objavljivanja finansijskih izveštaja, Telekom Srbija ima jasno postavljene smernice u cilju poboljšanja usvajanja „zelenih inicijativa“, zaštite potrošača, poštovanja antikorupcijskih principa i posvećenosti društvenim promenama. Pored toga što je član Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija, Telekom Srbija je član i Foruma za odgovorno poslovanje koji u Srbiji okuplja kompanije sa izraženom strategijom u oblasti društvene odgovornosti.

Rezultati napora ovenčani su i nizom nagrada, posebno nagradom „Biznis Partner Plus 2014“, za najviši stepen društvene odgovornosti i brige o lokalnoj zajednici, kao i priznanjima „Best Biznis Partner 2014“ za najboljeg poslovnog partnera i „Dunavski cvet“ za doprinos razvoju telekomunikacija u regionu, koje Telekom Srbija stavljaju u red najuspešnijih kompanija u svim aspektima.

Pomoć kada je najteže

U maju 2014. Srbij u su pogodile velike poplave koje su prouzrokovale štetu kako na infrastrukturi, tako i na privatnoj i društvenoj imovini. Telekom Srbija se odmah angažovala na uspostavljanju funkcionisanja prekinutog telekomunikacionog saobraćaja kako bi se omogućila komunikacija u kriznoj situaciji. Ekipe naše kompanije su danonoćno bile na terenu i u stalnoj saradnji sa kriznim štabovima kako bi se što pre uspostavio telefonski saobraćaj u ugroženim područjima.

Neophodnost da se obezbedi komunikacija radi koordinacije spašavanja ljudi i odbrane ugroženih područja pokazala se kao primarni zadatak za naše zaposlene. Angažovani su pokretni agregati kako bi se omogućio rad baznih stanica Telekoma Srbija i, tamo gde je moguće, na te agregate povezivane su i bazne stanice druga dva mobilna operatora, kako bi sve tri mreže što bolje funkcionisale. Kriznim štabovima u Srbiji ustupljeni su satelitski telefoni i poklonjena je veća količina mobilnih punjača za telefone, SIM kartica i mobilnih aparata. Takođe su preusmereni i pozivi iz sve tri mreže ka broju 112 na brojeve Kriznog štaba. Pored toga, omogućeno je besplatno korišćenje Interneta za društvene mreže „Facebook“ i „Twitter“ putem mobilnih telefona tokom trajanja vanredne situacije, jer se pokazalo da komunikacija putem društvenih mreža može da doprinese brzom i adekvatnoj reakciji građana i nadležnih službi. Kancelariji za pomoć i obnovu poplavljenih područja donirano je 10 laptopova, a aktiviran je humanitarni SMS broj 1003 za prikupljanje sredstava za pomoć ugroženima, preko kojeg su do 31. decembra 2014. korisnici mt:s mreže donirali 79.724.500 dinara.

Kao prvu pomoć, Telekom Srbija je uplatio pet miliona dinara na namenski račun Vlade Republike Srbije za pomoć ugroženom stanovništvu. Osim pojedinačnih donacija u novcu i namirnicama, zaposleni u kompaniji su prikupili više od 16,7 miliona dinara koji su uplaćeni na namenski račun Vlade Srbije za pomoć područjima nastradalim u poplavama. U saradnji sa Ministarstvom zdravlja, otvoren je broj 0800-222-333 putem kojeg su se mogle dobiti instrukcije za postupanje u vanrednoj situaciji tokom i nakon poplava, zatim informacije u vezi sa čišćenjem, uputstva kako postupati sa hranom, pripremom hrane i ličnom higijenom, kao i instrukcije u vezi sa profesionalnom i medicinskom pomoći.

Kako bi pomogla svojim korisnicima koji se suočavaju sa posledicama razornih poplava, kompanija je umanjila iznose pretplata za telekomunikacione usluge koje pruža, a korisnici navedenih usluga u Obrenovcu, Krupnju i Jameni bili su oslobođeni plaćanja pretplate za mesec maj.

„Kada voziš, parkiraj telefon!“

Kampanja „Kada voziš, parkiraj telefon!“, koju je Telekom Srbija pokrenuo 2013, u saradnji sa partnerima, Upravom saobraćajne policije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije i Srpskim komitetom za bezbednost saobraćaja, u 2014. nastavljena je nizom predavanja - u Beogradu, Kragujevcu, Požarevcu i Novom Sadu - o odgovornoj upotrebi mobilnog telefona tokom vožnje kako bi se đacima srednjih škola ukazalo koliko je opasno voziti i koristiti mobilni telefon na bilo koji način.

Kampanja „Kada voziš, parkiraj telefon!“ naišla je na opštu podršku javnosti osvojivši niz nagrada: tri nagrade od Udruženja za tržišne komunikacije Srbije za najbolju neprofitnu kampanju, najbolji spot i najbolju digitalnu komunikaciju u kampanji, nagrada Taboo magazina „Snaga kreativnosti“ za najbolji CSR projekat, Noć reklamoždera – priznanje za najbolju neprofitnu kampanju i „World Tour“, dve nagrade „Društva Srbije za odnose s javnošću“ za najbolji PR u integrisanim komunikacijama i najbolju društveno odgovornu kampanju, nagradu „Moj izbor“ udruženja „Moja Srbija“ za najbolju CSR akciju koja je stigla i od časopisa „Auto Bild“ u istoj kategoriji. Da je kampanja prešla granice Srbije, govori i činjenica da se, na poziv Muzeja nauke i industrije u Parizu, TV spot koji nosi kampanju „Kada voziš, parkiraj telefon!“ našao na njihovoj izložbi čija je tema rizik.

Istraživanje javnog mnjenja, pokazalo je da je kampanja „Kada voziš, parkiraj telefon!“ ocenjena izuzetno pozitivno. Od celokupnog broja ispitanika, njih 70 odsto je upoznato sa kampanjom, a 40 odsto od tog broja je promenilo navike za volanom, bilo da je počelo da koristi hands-free uređaj ili da uopšte ne koristi mobilni telefon u vožnji.

Grad priča

Pokrenuvši projekt „Grad priča“, Telekom Srbija je pre svega nastojao da inovativnom upotrebom digitalnih medija utiče na šire prihvatanje modernih vidova komunikacije koji nude raznovrsne mogućnosti u različitim oblastima. Projektom je predviđeno razvijanje mobilnih aplikacija za veće gradove u Srbiji i prateće ambijentalne celine, kako bi se na moderan i jednostavan način predstavile njihove najznačajnije kulturno-istorijske znamenitosti. Razvijanje aplikacija

podrazumevalo je uključivanje partnera u lokalnim zajednicama, pre svega turističkih organizacija koje prirodno teže da gradske znamenitosti predstave na način koji je dostupniji današnjem gostu, posetiocu. Nakon Beograda i Novog Sada, i pratećih celina Avale i Petrovaradina, u 2014. razvijena je aplikacija „Niš priča“, dok je novosadski vodič obogaćen specijalnom rutom – „Sremski Karlovci“. Time je na mapu projekta „Grad priča“ pridodato novih 65 lokacija u ta dva grada.

Zdravlje kao najveće bogatstvo

Strategija kompanije jeste pružanje pomoći zdravstvenim ustanovama u nastojanju da korist od korporativne filantropije oseti što veći broj građana. Tako su 2014. nabavljena 4 operaciona stola za Kliniku za kardiohirurgiju i transplantologiju u Nišu, a niškom Kliničkom centru donirana su i sredstva za kompjuterski sistem koji unapređuje rad sa pacijentima Klinike za dečije interne bolesti. Finansijsku podršku Društva u 2014. godini dobili su i Specijalna bolnica „Sveti Vračevi“ iz Novog Kneževca, Opšta bolnica Pančevo, Opšta bolnica Valjevo, Zdravstveni centar Vranje, gde je obnovljeno porodilište i Opšta Bolnica Leskovac, koja je nabavila novi bronhoskop i potrebnu opremu za EKG. Kompanija je prethodno obezbedila i besplatan IPTV u prostorijama javne namene za Klinički centar Srbije, Kliničko-bolnički centar „Zvezdara“, Univerzitetsku dečiju kliniku „Tiršova“, Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „dr Vukan Čupić“ i Specijalnu bolnicu za cerebralnu paralizu i razvojnu neurologiju „Sokobanjska“ i na taj način omogućila kvalitetniji i sadržajniji boravak pacijenata na putu ka izlečenju.

Humanitarne organizacije zaposlenih

U okviru Telekom Srbija postoji humanitarno udruženje „Od srca“ koje okuplja dobrovoljne davaoce krvi među zaposlenima i penzionerima Telekoma Srbija. Kako je udruženje raslo po broju članova, širio se i njegov opus delovanja: pored omasovljavanja dobrovoljnog davalatstva krvi, ovo udruženje promovise donorstvo organa, zaštitu životne sredine, pomoć deci bez roditelja i osobama sa invaliditetom, kao i zalaganje za promene navika u pogledu čuvanja i korišćenja prirodnih resursa.

Povodom dana Telekoma Srbija, 1. juna, Udruženje „Od srca“ tradicionalno je organizovalo akciju dobrovoljnog davanja krvi pod nazivom „1.000 davalaca“ širom Srbije u kojima je prikupljeno više od 1.300 jedinica krvi. Članovi ovog društva su se angažovali i u pomoći ljudima ugroženim poplavama. Dostavljene su veće količine flaširane vode i hrane na području opština Obrenovac i Užice, a predstavnici Udruženja dopremili su vodu i dečjem vrtiću „Poletarac“, kao i svojim kolegama u Užicu, u želji da daju svoj doprinos u teškim vremenima.

Komunikacija bez granica

U nastojanju da svim svojim korisnicima omogući jednak pristup uslugama kompanije, Telekom Srbija je tokom 2014. nastavio projekat obuke znakovnog jezika za zaposlene u poslovnicama, započet u 2013. Završetak obuke u Nišu ujedno predstavlja i završetak celokupnog projekta u kom je učestvovalo ukupno 85 zaposlenih u poslovnicama širom Srbije.

Telekom Srbija je odlučio da škole koje pohađaju deca sa oštećenim sluhom obraduje interaktivnim tablama i opremom koja je potrebna za izvođenje nastave na taj način, što osobama sa oštećenim sluhom omogućava lakše usvajanje znanja.

Projekat obuke na znakovnom jeziku za zaposlene u poslovnicama pokrenut je u saradnji sa Udruženjem tumača za lica oštećenog sluha Srbije (UTLOSS). Osobe sa oštećenim sluhom, kojih u Srbiji ima više od 50.000 i koje u svakodnevnoj komunikaciji koriste znakovni jezik, moći će samostalno i bez posrednika da dođu do potrebnih informacija u svim posećenijim poslovnicama Telekoma Srbija u zemlji.

mt:s Android™ konkurs

U junu 2014. godine pokrenut je četvrti mt:s Android konkurs za izradu aplikacija za mobilne uređaje namenjen učenicima specijalizovanih odeljenja u gimnazijama koje rade prema programu za matematičke gimnazije. Pored Matematičke gimnazije u Beogradu i gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu, čiji su učenici do sada imali iskustva sa konkursom, 2014. godine konkurs je proširen na Prvu kragujevačku gimnaziju, gimnaziju „Bolyai“ u Senti i Valjevsku gimnaziju. Tokom septembra 2014. godine u ovim školama održane su prezentacije konkursa, a u decembru 2014. su pred žirijem Telekoma Srbija bili gotovi radovi.

Za porednički tim predviđena je poseta Svetskom kongresu mobilne telefonije u Barseloni, dok drugu i treću nagradu predstavljaju tablet računari i pametni mobilni telefoni. Takođe, Telekom Srbija obezbeđuje postavljanje svih funkcionalnih aplikacija na Google-ovo tržište aplikacija za mobilne uređaje, Google Play. U okviru četvrtog m:ts Android konkursa, uz postojeće nagrade, ustanovljena je i dodatna kategorija i nagrada za pokazanu inovativnost, pod nazivom „Snaga inovacije - Igor Osmokrović“, posvećena preminulom kolegi koji je dao veliki doprinos razvoju ovog konkursa.

Podrška mladim talentima i obrazovanju

Na putu do novih saznanja tradicionalno podržavaju se mladi matematičari, fizičari, informatičari – učesnici brojnih međunarodnih takmičenja u više naučnih disciplina. Dugogodišnja saradnja sa Matematičkom gimnazijom u Beogradu nastavljena je i u školskoj 2014/2015. godini. I ovoga puta omogućen je odlazak đaka na Međunarodno takmičenje „Arhimed“ u Bukureštu, Matematički višeboj u Moskvi, Međunarodno takmičenje iz matematike, fizike i informatike u Kazahstanu i Ojlerovu matematičku olimpijadu u Sankt Peterburgu, odakle se vraćaju sa zavidnim rezultatima. Učenici matematičke gimnazije

„Svetozar Marković“ iz Niša, uz podršku naše kompanije otputovali su na Međunarodni matematički turnir gradova. Podrška Telekoma Srbija nije izostala ni kada je reč o organizaciji Matematičkog i informatičkog kampa u Šapcu, kao i Matematičkog kampa u Tulbi kod Požarevca, koji pohađaju i talentovana deca zaposlenih.

Telekom Srbija je u 2014. nastavio učešće u projektu „Poslovni izazov“, u organizaciji NVO Dostignuća mladih Srbije, podrškom takmičenja „Poslovni izazov zapadnog Balkana“ koji je održan u Sarajevu i realizovan u saradnji sa kolegama iz Mtel-a. Saradnja sa Dostignućima mladih donela je Telekomu Srbija i „Virtus nagradu“ u kategoriji za dugoročno partnerstvo poslovnog i neprofitnog sektora za 2013. godinu.

Zahvaljujući donaciji Telekoma Srbija i pokrenutom Konkursu za idejno arhitektonsko rešenje enterijera biblioteke, na kome je tim studenata odneo pobjedu, u potpunosti je preuređena biblioteka Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo Univerziteta u Beogradu i pretvorena u savremenu multimedijalnu čitaonicu, namenjenu zaposlenima i studentima.

Već nekoliko godina unazad Telekom Srbija ostvaruje uspešnu saradnju sa studentskim organizacijama ESTIEM i AIESEC preko lokalnih kancelarija ovih udruženja u Beogradu. Saradnja se realizuje tokom planiranih godišnjih manifestacija ovih studentskih organizacija, „Case Study Show“, „Akademija modernog menadžmenta“ i „Open IT“ u kojima volonterski učestvuju zaposleni u kompaniji koji tokom predavanja nastoje da studentima prenesu znanja i iskustva iz poslovnog okruženja.

Nasleđe Mihajla Pupina i Nikole Tesle

Telekom Srbija se još u 2013. godini među prvima priključio obeležavanju 160 godina od rođenja Mihajla Ildvorskog Pupina, brilijantnog naučnika i velikog patriote, kao i 90 godina od kada je za svoju autobiografiju „Sa pašnjaka do naučenjaka“ dobio Pulicerovu nagradu.

Obeležavanje jubileja počeli smo predstavljanjem Virtuelnog muzeja Mihajla Pupina i virtuelnom 3D prezentacijom njegovog zavičajnog kompleksa u Ildvoru. Na ovaj način, zajedno sa Obrazovno istraživačkim društvom „Mihajlo Pupin“ uspeali smo da približimo bogato nasleđe čuvenog naučnika celokupnoj domaćoj i svetskoj javnosti.

Telekom Srbija je nagradio i najbolje radove na literarnom konkursu koji je u saradnji sa Obrazovno istraživačkim društvom „Mihajlo Pupin“ i Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja pokrenut u osnovnim i srednjim školama u Srbiji. Svi radovi naći će se i u stalnoj postavci Virtuelnog muzeja Mihajla Pupina na sajtu www.mihajlopupin.rs.

U želji da doprinese očuvanju sećanja na još jednog velikog naučnika, kompanija je podržala manifestaciju „Nikola Tesla Secret Connection Summit“, koja je organizovana povodom godišnjice rođenja Nikole Tesle. Ovaj događaj, koji je okupio veliki broj uglednih svetskih predavača, kao i

talentovane studente iz zemlje i inostranstva, bavio se temama koje osvetljavaju Teslin doprinos napretku moderne civilizacije u oblastima komunikacija, telekomunikacija, energetike, inovacija, kulture, umetnosti i filozofije stvaralaštva, ali i razvoju ekološke svesti i odgovornosti, kao sastavnog dela industrijskog razvoja globalnog društva.

Podrška projektima u oblasti kulture

Telekom Srbija strateški podržava projekte iz kulture i umetnosti polazeći od činjenice da je široka institucionalna i kontinuirana podrška neophodna za vrhunske domete u tim oblastima. Već godinama uspešno sarađujemo sa Kolarčevom zadužbinom, ustanovom kulture od nacionalnog značaja, na programu „Velikani muzičke scene“ u okviru kog su predstavljeni najznačajniji izvođači umetničke muzike iz celog sveta. U 2014. saradnja je proširena i zajedničkim projektom „Od mališana do velikana“. U okviru ove saradnje uspešno je realizovan program muzičkih radionica za decu od pet do dvanaest godina, pod nazivom „Kako se pravi muzika – Kuc, kuc Kolarac“. U radionici su učestvovala deca privremeno smeštena u obrenovačkoj kasarni, učenici Osnovne škole „Vuk Karadžić“ iz Beograda, deca iz Doma za decu i omladinu „Dragutin Filipović Jusa“, deca zaposlenih u Telekomu Srbija, mališani iz Lazarevca, ali i ostali predškolci i osnovci koji su imali priliku da uz pomoć građevinskog alata stvaraju tonove koji kasnije prerastaju u muzičko delo i pravi mali koncert.

U projektu pod nazivom „Od mališana do velikana“, tokom jeseni raspisan je konkurs za izradu naučnih radova i organizovana serija predavanja za mlade srednjoškolce i akademce.

Telekom Srbija tradicionalno podržava kulturnu manifestaciju „Nušićevi dani“ u Smederevu, a protekle godine među prvima uključili smo se u projekat renoviranja dečijeg pozorišta „Boško Buha“, obezbedivši sredstva za nabavku novih stolica u Velikoj sali. Takođe je podržana izložba „Skriveno blago Doma Jevrema Grujića“ koja prikazuje restauriranu umetničku zbirku legata ovog velikana.

Uz podršku tradicionalnim vrednostima trudimo se da pratimo i moderne tokove. Neki od projekata koje smo podržali su i „Beogradska internacionalna nedelja arhitekture - BINA 2014“, Dečiji oktobarski salon, „OkO Srbije“, izložba posvećenu Olgi Jevrić u Muzeju savremene umetnosti u Novom Sadu i izložba „American Pop Art“ u okviru koje je publika bila u prilici da pogleda kolekciju grafika najčuvenijih američkih predstavnika pop arta.

Telekom Srbija omogućio je i odlazak Beogradske filharmonije na veliku turneju po Americi. Ovo gostovanje je osvedočeno i izložbom „Beogradska filharmonija: Američka priča“ u novoj zgradi Jugoslovenske kinoteke.

U zdravom telu zdrav duh

Saradnjom Telekoma Srbija sa pravoslavnim sportskim društvom „Sveta Srbija“ ostvareni su uspešni rezultati u razvoju dece u raznim sportskim disciplinama. „Sveta Srbija“ trenutno okuplja tri stotine mališana i ima timove za košarku, fudbal, odbojku i planinarenje. Njeni osnivači žele da besplatnim mentorskim radom i uticajem na telesni i duhovni razvoj dece stvore jaku alternativu sve većim izazovima sa kojima se suočavaju deca modernog doba.

Sa ciljem da kod mladih razvije osećanje fair play-a, sportskog duha i timskog rada, Telekom Srbija je u sklopu promocije društvene mreže „Teren“ organizovala sportske dane u Beogradu, Kraljevu i Nišu na kojima su mladi imali mogućnost da se tokom čitavog dana bave najrazličitijim sportskim aktivnostima. Takođe, posete Kraljevu i Nišu zaposleni u kompaniji iskoristili su i da daju dodatni doprinos razvoju rekreativnog i amaterskog sporta – obnovom fiskulturne sale OŠ „IV kraljevački bataljon“ u Kraljevu i nabavkom sportskih rekvizita za specijalnu školu „14. oktobar“ u Nišu, stvoriće se uslovi za kvalitetnije bavljenje sportom mališanima među kojima se možda kriju novi šampioni.

Telekom Srbija

www.telekom.rs